

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Рік I.

Київ, четвер, 30 жовтня 1941 р.

Ч. 44

ТВОРЧА ПРАЦЯ

Нація ридиться в змаганні і в боротьбі формує своє обличчя. Родять її і надають їй духовної печаті одиниці й десятки, що ведуть за собою тисячі й мільйони, які послухно в емоційно-дисциплінованих рядах йдуть за своїми провідниками і віддають себе і всі свої сили до їх посплут, змагаючись і осаджаючи пам'ячену мету. Такі адисципліновані когорти серед сірих буднів у праці творять ідеальні майбутньої історії і підготовляють дні величчя й слави. Бо кожне сьогодні має в собі всі зародки завтрашнього, і майбутнє виростає з нього. Як хто сьогодні працює, такі завтра буде обирати плоти.

В нас, звичайно, не бракує захоплення сучасними діями, що відбуваються докоруш нас. Нам не бракує і гарних слів, у які ми збираємо свої почування і виказуємо ними зібрування наших думок і настроїв. Ми й здобуваємося часто навіть на запит і ревнося до праці. Але ми мусимо здобути і засвоїти собі творчий запал, який родить праця, і то творча праця, що дає великий і конечно корисний вислід. Наш запал мусить проявлятися у праці витривалій і шпертій, яка мусить згуртувати всіх і все. На кожному кроці й на всіх ділянках життя кожна одиниця на своєму посплут мусить здійснювати той великий і незгасний наказ не тільки наших днів, але який кожної справжньої сили всіх часів працювати, і то творчо працювати.

Хоч не раз зараз є великі невипити й перешкоди, хоч злидні й часто-часто холодні й голодні дні, але все це переходить й проминає, яке не сміє нам заслонювати майбутнього, бо майбутнє все ж таки буде таке, яким ми його підготуємо сьогодні, а підготувати можемо тільки працюючи. Не раз та праця, яку виконуємо, не є така велика, не є видна, але все ж вона є конечно й є такою, яку треба зробити. Тим більш зараз, коли на наших очах проходять такі велетенські і далекосяжні зміни, коли Німеччина бурить ту цілу гинь в Європі, що була збудована у верзельському насильстві, тим більш зараз ми не сміємо гаяти ані одної хвилини, але всі згуртувати, збитою лавою виконувати свій обов'язок праці для національної спільності. Не час бо думати про свої дрібні особисті справи в таких історичних часах, коли впрингується доля нації на цілі сторіччя.

На нас глядять ті, що життя своє зложили за Україну серед катувань і мук. Вони віддали за батьківщину своє життя і кров, а від нас вимагається зараз тільки праця. То ж ми мусимо дати ту працю, найвищої якості. Зараз не час на слова й не час на фрази, але вже найвища пора на діла. Наші діла мають довести і нашу свідомість національну, і нашу зрілість державницьку. Бо тільки те, що збудоване працюючи, потом і кров'ю життя, тільки те є довготривале й сильне й заразом корисне для загалу. Не словосного энтузіазму і не безконотних плянів, але творчої праці і тільки адисциплінованої і згармонізованої, мозоліної праці вимагає від нас усіх Та, яка зараз зруйнована і про яку ми все думаємо і часто говоримо.

І хоч живемо на руїнах, у холоді й не раз може у голоді, але ми щасливі, що можемо нарешті працювати на волі, для Тої, для якої жили й працювали мільйони і за яку змирили в підвалах, тюрмах і засідках. Наші ж дні є днями праці й

КРАМАТОРСЬК ЗАЙНЯТО СОВЕТИ ВТРАТИЛИ ОДИН З НАЙБІЛЬШИХ ТАНКОВИХ ЗАВОДІВ

(190) Головна квартира Фюрера, 28 жовтня

Верховна Командування Збройних Сил повідомляє:
В Донецькому басейні триває переслідування відступаючого ворога. 27 жовтня німецькі війська захопили Краматорськ, в наслідок чого Советський Союз втратив один з найбільших танкових заводів. З'єднання угорських збройних сил захопили ще деякі важливі промислові місцевості.

На інших відтинках фронту продовжуються наступальні операції. Авіація успішно бомбардувала район порту в Керчі і потопила там одне торговельне судно на 3.000 рбт.
На схід від Грет-Ярмута бомбардувальники протягом дня потопили два ворожих торговельних судна, що йшли під конвоєм, разом на 11.000 рбт. Протягом минулої но-

чі в районі на схід від Брайдлінгтона було тяжко пошкоджено ще одне велике вантажне судно.
Протягом 27 жовтня британська авіація втратила біля голландського узбережжя і над Ламаншем 13 літаків.
В Північній Африці німецькі пікіруючі бомбардувальники розбили бункерні позиції біля Тобрука.
Нальотів ворога на Німеччину не було.

ЛАНЦЮГ ЖОРСТОКИХ БОІВ Большевизм перестав існувати

Чим пояснити успіхи німецької стратегії на Сході? На це питання дає відповідь рисунок, що його тут подаємо. Не позиційні бої, а оточування советських армій, винищення їх у навальних боях та відрубання шляхів відступу як також шляхів постачання — ось таємниця успіхів.

- (Щільно до карти).
1. Подвійний бій під Білостоком і Мінськом: 324.000 полонених, 3.332 танки, 1.809 гармат.
  2. Бій під Смоленськом: 310.000 полонених, 3.205 танків, 3.120 гармат.
  3. Бій під Уманню: 103.000 полонених, 317 танків, 1.100 гармат.
  4. Бій під Гомелем: 84.000 полонених, 144 танки, 848 гармат.
  5. Очищення Дніпровського ко-

- ліна: 84.000 полонених, 199 танків, 465 гармат.
  6. Бій під Великими Лунами: 30.000 полонених, 400 гармат.
  7. Бій на південь від озера Ільмень: 53.000 полонених, 320 танків, 695 гармат.
  8. Великий бій під Києвом: 665.000 полонених, 884 танки, 3.718 гармат.
  9. Бій під Мелітополем: дев'ята та вісімнадцята советські армії фронтально розбиті. Це дало можливість провести атаку в напрямку Азовського моря.
  10. Бій під Вязьмою: 658.000 полонених, 888 танків, 5329 гармат.
- Від початку воєнних операцій з Советами число полонених зросло понад 3 мільйони.
На карті, яку вище друкуємо, зазначені всі місця історичних боїв, що досі відбулися.

вати на волі, для Тої, для якої жили й працювали мільйони і за яку змирили в підвалах, тюрмах і засідках. Наші ж дні є днями праці й

запалу, в творчому змаганні за здійснення наших завдань, які покладені на нас Україна.
Петро ОЛІЯНИК.

ЧЕРЧІЛЛЬ—ЄДИНА „МІЦНА“ ЛЮДИНА

(187) Частина лондонської преси робить тепер козлом відпущення також Джорда Галіфаса. Його, разом з іншими, обвинувачують в тому, що Англія замало слаба для ефективного наступу. Єдиною «міцною» людиною вважають Черчілля.

Англійці хочуть спіймати Великого муфтія

(189) Великий муфтії після своєї втечі з Єрусалима щасливо прибув до Італії. Британські власті, намагаючись його затримати, оцінили його голову у 25.000 фунтів стерлінгів.

Де-Голль на утриманні жидів

(194) Зрадник Франції генерал де-Голль отубілкував заяву про свою прихильність до жидів, у якій каже, що після переможного закінчення війни він відновить усі їх права. З цього видно, звідки одержує де-Голль засоби для фінансування свого війська.

ОБСТРІЛ ЛЕНІНГРАДА

(191) Вчора важка німецька артилерія обстріляла Ленінград. Між іншим відмічені добрі попадання в морський аеродром. Під воєм були також форти Бронштейн та; в наслідок цього один з фортів був позбавлений можливості відстрілюватися.

ПРЕСА СОВЕТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

«Брехнею весь світ пройде, але назад не вернеться».
(Прислів'я).
Всім відомо, що газети Советів були замовнені брехнею. Так було ще і до війни. А під час війни газети стали просто неймовірно брехати.

Чому доводилось переглядати газети старої Російської імперії за роки 1914 — 1917, той звернувся увагу, що в пропаганді старих російських журналістів і жидівсько-большевизмських є щось спільне. А саме: з початку війни 1914 р. російська преса (між іншим, як французька) писала про війська ворога, що вони пібіто складаються з одних боягузів, карикатурні теж були присвячені боягузству ворога. Але коли ворог-боягуз почав бити і бити добре парську Росію, то тему про «боягузство» ворога прийшлося знити і її замінили темою звірства. Газети почали кричати про звірстві німців. «Ніза» друкувала якесь самітні розбитих церков, соборів, міст, містечок, сіл. І над всім цим був кричущий заголовок: «Вот престелі германской культуры».

З перших же днів війни советська преса почала несамовито кричати про те, що німці звірі і боягузи. Але і тут з одним явном не пощастило, а саме з «боягузством». І його прийшлося знити мимоволі. Бо як же «боягузи» можуть іти все вперед і вперед, брати місто за містом? Газета безпардонно бреше, що у німців тірші літаки, що в них тірші танки, зброя, що у них велика недостача в усіх галузях економіки. Дуже цікавий той момент, що багато країн світу (майже всі) «обурені» війною Німеччини проти Советів; всі країни, всі люди світу, а також і Німеччини, і Італії, і Угорщини, і Румунії шлють побажання Советам перемоги; що у людстві всього світу нема більше інших турбот, як турбота про Совети.

Днів п'ять чи шість газети давали більш-менш правильні повідомлення про хід воєнних дій, друкува-

лись місто, які були здані. Але далі пішла якась китайська прамота. Обмежувалась одним характерним прикладом з повідомлення інформацію Советів.

«Між пунктами А. и Б. пішла частина Н. должна была форсировать реку Г. Часть Н. хорошо справилась с поставленной перед ней задачей».
Це не анекдот! Зрозуміло вам, де ці пункти А. і Б., де ця річка Г?! Ні. «Форсировали реку Г.» — розумійте шпостійно: відступили через річку! Великого війни тільки не треба.

Кожний день з'являлись замітки про безмежний «героїзм». Заголовки: «Один проти семи...», «десяти... двадцяти...». Не знаю, до яких цифр на сьогоднішній день зросли цифри «один проти...», думаю, що вже з'явилися астрономічні цифри.

Цікаво, хто писав в українських газетах, що то були за люди, що підганяли нас і пошвиствували, що то за українські «патріоти».

Ось воки: Розенфельд, Первомайський, Іцка, Фейер, Велизький, Борнійчук. Чотири жиди з п'яти. Вони майже кожний день заповнювали своєю слиною газети.

Ще один цікавий момент. Газети пишуть під кінець третього тижня війни: «Німеччина хотіла розбити нас за три тижні». В кінець четвертого — за чотири, потім за 42 дні. Чому за 42, а не за 40?!

Большевики самі ставили стрічки своєї загбелі! Ця фраза для деякого може бути парадоксом. Але це так! Пригадайте лише газетні статті большевиків і ви побачите, що так воно й було.

Але волею незалежних обставин для большевиків, волею законів війни, які неможливо узаконити у війні, щоб вони були дієві, на всі часи історії людства, війна ще триває. Кінець війни не викликає ні в кого сумніву, що жидівсько-большевизма Москва буде розбита.

Нам 23 роки брехали і обіцяли. А життя шпестіло: не вір... не вір... не вір. І ми не вірили.

ДОРОГО ЗАПЛАЧЕНА ДОПОМОГА

Після першої світової війни чимало разів піддавано критиці зовнішню політику США. Більшість критиків у США, а передусім в Англії, висувала закид, що, мовляв, Америка своєю байдужістю до європейських справ немало спричинилася до того, що в Європі заіснувала дезорганізація і що зменшилася в світі англійська вплив. Відколи ж розгорнулася нова війна, а особливо відколи США під керівництвом президента Рузвельта намагалися до «спокійку» виправити, англійські погляди на роль США в світовій політиці зовсім змінилися. Змінилися також і факти, на які Англія може, а радше мушуть поклинкатися. Зараз, на всіх фронтах, відчувало Англія потребу допомоги. Деяку допомогу, очевидно, не в такій мірі, як того бажає Англія, надає Америка. Однак, за допомогу треба платити. І Англія платити, а водночас з кожним днем перекопується на власній шкурі, що на міжнародному форумі її коштом зростають впливи США, що зараз ґрунтовно змінилися взаємини між двома англосаксонськими пародами, які розтанували над двома протилежними берегами Атлантичного океану. Бо коли Англія аж до вибуху теперішньої війни була не лише серцем Британської імперії, а й осередком усього англо-саксонського світу, то сьогодні мусила це панівне місце здати Америці.

Війна з Німеччиною настільки підірвала силу Англії, що США тим часом перетворили Атлантику майже зовсім у переділлі американських інтересів. Як це сталося — відомо. Спочатку дійшло до виведення деяких англійських допоміжних баз. Згодом створили США цілу низку баз у Південній Америці (вирішиє — підкорили собі кілька південно-американських дер-

жав), окупували Ісландію і зайняли кілька пунктів в Африці. Таким чином США перейняли, докладніше — відбрали в Англії — контроль над Атлантикою. Коли ж мова йде про Тихий океан, то, наприклад, у дипломатичній грі з Японією першу скрипку грає зараз не Лондон, а Вашингтон. Також у політично-воєнних комбінаціях навколо Сінгапура першу скрипку грає не Англія, а Америка.

Ота великодержавна політична епопея США на колісах виключно англійську смугу інтересів, чи пак смугу панування, не лише зовсім змінила відношення рівноваги між Англією і США, але вона має також вирішальний вплив на відношення Англії до її заморських домініїв.

Уже в 1922 р., на так званій морській конференції у Вашингтоні, Сполучені Штати добилися того, що американський флот зрівняно там з британським. Іншими словами — дотогочасний «Пакс Британіка» («Британський мир» — Ред.) на водах океанів заступлено окресленням «Пакс Океаніка» («Океанський мир» — Ред.). Зараз англійці перекопуються з острахом, що це в дійсності «Пакс Американ».

На вашигтонській морській конференції встановлено між США, Англією й Японією відношення 5 : 5 : 3. Однак, вже кілька місяців пізніше США заявили, в зв'язку з розширенням програми розбудови флоту, що прийняте на конференції відношення 5 : 5 між флотами США і Англії є неактуальне. На думку Вашингтона, американський флот повинен перевищувати кожну європейську флотську комбінацію.

Майбутнє може в тій цілях зготовити ще не одну несподіванку. Проте, вже сьогодні навіть у Лондоні перекопуються, що «Пакс Британіка» належить до минулого.

НІЩО НЕ МОЖЕ СТРИМАТИ НІМЕЦЬКОГО НАСТУПУ

(193) Учора «Таймс» змушений був примиритися з долею і визнати, що аві завзяття противника, ні

умови погоди не змогли сприяти навалного наступу німецьких військ.

ПОВОРОТ

(Нотатки колишнього санітарного інструктора)

Це був анекдотичний бій.

Третій дивізіон гаубичної артилерії вивів на вогонь важкої гармати без всякої амуніції. До них невластиво панорам, розрахункових приладів й т. п. Доводилось стріляти по жерлу, пам'ятки. Не маючи точних матеріалів про навіголінійну ситуацію, командири спрямовували вогонь у різні боки. Досить було шось нагледіти в бінокль, як одразу лунала нова команда — «лі!»

Тим то дев'ять батарея ледве не знищила сьому, а восьма зазекло обстрілювала шлях, що ним мали підвезти снаряди. В додобу безладді наврад чи хто міг розібратись. Командували почали всі, кому не леньки, один намагався супорочити іншому, ніхто ні на що не зважав. Так тривало довго, довгі на метушню червонок не звернули свою увагу... німі. Кількома влучними шрапнелюкими пострілами вони примусили тицати весь дивізіон, а за ним і цілий полк. Скільки при втечі залишили гармат, тракторів, коней та снарядів — не підраховували. Так само не підраховували, скільки командирів, майже на очах у бійців, зривали з себе й кидали на землю петлиць, кубиків, кашпонок.

— Тенер, злястися, годі!

Три ледве чути промовлені слова.

Тієї ж хвилини я почув запитання, звернене просто до мене: — Ви українець?

Говорила та сама людина. На першому ж зривалі ми познайомились досить близько. Мого співбесідника звали Андрієм. Він розповів багато цікавого про себе.

В глибокій балці між високою горою Золотухою і стародавнім українським містом Ромен залягло село Засулля. Співоніку засульцями устлавлялись як непервернені горняки, садівники, майже добре доглядали худобу, птицю, жарити відомі роменські сластянки. Але все це замишалося тільки в сігочас. Тричала неволя більшовицьких кружків розлогі западни сади пустяла під сокиру, понівечила городи, звівши їх до мізерних клатків. Про сластянки, так забули навіть, які вони на смак. Не до них зауважачан було, коли часто на своїй же землі сидім без хліба та картоплі. На очах знелюднювало село, занепадало колись живе й красиве місто Ромен.

— Індустрії нема, — так твердили в школі, де вчився Андрій, на різних зборах в Засуллі та Ромні. Чому раніше без індустрії цей край був веселим, щасливим, життєрадісним? Про це ні учителя, ні численні промовці з жидівсько-комуністичного зодка нічого не розповідали. Сміяти ж їх, куди поділась шпешина, пречка, тонни сала, десятки тисяч бочок квашених яблук, золотих опірків та баклажнів, що різніми шляхами з Ромен відправлявали до Києва, Харкова, Сум, Лівани, Бреста, — не наважувались. За таке питання одразу ж можна було опинитися в катівнях НКВД.

Згодом Ромнам, Засуллі й навколишнім селам ніби всімкнулося щастя. Зналиши індустрію. Не москалі й жиди, як згодом запевняли советські промовці, а саме видатні українські вчені на чолі з академіком Світальським виявили на горі Золотусі поклади нафти. З їх ініціативи, під їх безпосереднім керівництвом розгорнулись наукові розвідки, приступили до розробки надр. В числі перших роменських нафтовиків був і Андрій.

— Знайти чорне золото, що підле добробут не тільки наш, роменчан, а цілої України, — ми тільки про це й мріяли, цим і жили. — з запалом промовив Андрій.

В кремлівських загартиніях очі завидуючі, руки задрбуці. Не чекаючи закінчення ґрунтовних розвідок, з Москви почали вимагати негайно організувати промисловий видобуток нафти. Українські вчені не могли здійснити подібних безглузких наказів. Тоді жид Каганович, не довіряючи українцям, наіслав до Ромен своєю промислово-розвідувальну контору. Згодом академіка Світальського та кількох інших його помічників заарештувало НКВД і оголосило їх... ворогами на-

роду. Такої ж долі зазнали багато нафтовиків-українців, серед них і Андрій.

Лише перед війною повернувся Андрій додому. Став знову працювати в нафтовому тресті.

— Як же поралось посланні Кагановича?

Андрій усміхнувся.

— Та так, як і в сьогоднішньому б'ю. Ні склади, ні ладу, самий гармидер пагував. Одне знали тільки — якнайбільше брехні, галаєу, якнайбільше увести з нас, робітників. За те й нафту ми їм ціццли хліба дірками ковшем.

... Поблизу застукотів кулемет. Пролунала команда: — В розсипку за церкву! — Коли наша батарея опинилась в безлюдному місці, Андрій я вже не побачив. Він панічно відступив із своєю частиною.

**

Густолісті шапки високих осоко-ріп ладно перебірає легкий осмілий вітерець. Дереза шось весело паніпують нам згори. А високо над ними, крізь пашма мучерявих хмар, пробігло яскраве сонце. Воно по-молодечому, грайливим водоспадом променів тепло пригостило землю. Могутні вигуки — слава! — залунали на узліссі. То ми, українці, педавно ще бурною силою зігнані в чужі нам орди червоної армії, вітали своїй визволителів-німців. Всього кілька днів полону і знову додому, до своїх ролли, до улюбленої праці. Широ тиснемо один одному руки, бадьорим кроком рушаємо з табору. Біля виходу наздганяє людину, яка, обернувшись, дружно лякала мене по плечах.

— Андрій?

— Він!

— Що тепер гадаеш робити?

— Ого! — голосно промовив Андрій. — Даво нафти стільки, скільки треба буде для всіх машин, що йдуть процити жидівсько-московські совети.

Так одверто й упевнено сказав мій знайомий. Так, в один голос, говорять сотні тисяч тих людей, які сьогодні повертаються додому.

В. ВАЩЕНКО.

Німецьчина перемагає на всіх фронтах!

Наші національні традиції

Немає на світі України, немає другого Дніпра. Т. Шевченко.

Український наріч у повсякчасній боротьбі та змаганні за кращу власну будучину створив багатогранну духовну культуру та стали, міцні патріотичні традиції.

Найпершою традицією українського народу з давніх-давен є його невтопаний героїзм, що виявляється як у військовому лицарстві й відвазі, так і в моральній стійкості і твердості характеру.

«Слово о полку Ігоревім» повідає, як князь Ігор Святославович з своїми хоробрими «русичами» ходив в 1185 р. за половцями, щоб або «гзаву свою армію, а либо неслии шелоном Дону». Коли ж не ома була розбиті незліченні полки половців, то «ту шир докоччана хробріи Русичи: сваты попомпа, а сами поделоша за землю Русскую».*

Во всі воли добре пам'ятали, що «луче жь бы поляту быти, неже половецу быти».

* Русичами, руською землею звались у X—XIII віках український наріч і українська земля.

Скільки битв сточили славі полки козацькі за проводом В. Хмельницького під Жовтими Водами, Корсунем, Пилипчами, Берестечком у роки визвольної війни з Польщею (1648—1654)! Безмерною славою відкрили себе в цій священній борні Ботдан Хмельницький разом з своїми сподвижниками Богунюм, Криносом, Нечаєм. І слава ця рокомом бацдур і цюніни дзвенить в народі. У популярній пісні про Нечая так ширю і просто змальовується козацьке молодечтво, презирство до небезпек та героїчна смерть у нерівному бою з яхчакми.

Т. Г. Шевченко — борець за соціальне і національне визволення українського народу протягом довгих років агусь каратися в дикій Оренбурзькій пустелі за наказом «неудобосвітського торговца», паря Миколи І. Але ніщо не зломлю гордого духу поета. «Баранас, мучуся... але не каюся» — єдина відповідь Шевченка московському цареві. Національний геній України вплив у собі високу моральну стійкість, непереможну волю до життя всієї нації. І тому він міг з повним правом сказати про себе: «Іс-

торія мого життя становить частину історії мого батьківщини».

Безмежно відданіми національній ідеї були герої визвольної боротьби 1917—1921 рр., а також ті вірні сини незалежної України, ім'я яких — легеню, що зложили передчасно ової голови в катівнях і підземеллях ЧР-ОГПУ-НКВД та в далекому засланні.

Другою характерною традицією є захват віри і Церкви, оборона та збереження національної честі. Ще в XVI в. по містах України організувалися т. зв. міські братства, які запально боролися віру, обстоювали освіту та національну культуру перед колонізаційною політикою магнатської Речі Посполитої. Київ, Львів, Острог стали центрами громадсько-політичного і культурного життя, яке зосереджується при церквах і монастирях. Братські школи, друкарні, великий інтерес до життя Західньої Європи та ширше знайомство з чужоземною літературою і поезією — ось головні чинники тогочасного прогресу, який ставив Україну значно вище за тодішню Московську державу. Поборниками і захисниками православної віри і Церкви було славно заборіале козацтво. За часів гетьмана Конашевича-Сагайдачного все козацтво проголосило 1620-1 р. найсильніми духовними князями «репрезен-

тантом державних національних і культурних традицій».**). Це ж в старозинній пісні про Байду співається, що він волеє краще бути повішеним за ребро, ніж піти на службу до «стурецького царя» та одружитися з царівною.

«Твоя, царю, віра проклятая, — Твоя царівночка поганая, — говорить хоробрий Байда. Не сапаячував національній честі і слави неволітний Самійло Липка, оберігати козацькі клейноди та знамена на протязі 50 років свого перебування в тяжкій турецькій неволі.

Найновіша історія висувалє назв традицій поетів М. Хвильового, який прийшов до висновку, що справляне визволення України полягає не в пролетарській революції, а в реалізації ідеї національного відродження. Гналий і цюкований Москвою та її своїми «перевертшачами», він не зложив зброї, не схилив голови, а поставив аудю в ґніні свого життя, проте, не пішов служити заземному ворогові України — червоній Москві. Ці приклади (а їх так багато в нашій історії!) повинні дувати і загартувувати нашу національну свідомість, щоб ми те-

** М. Грушевський «Культурно-національний рух на Україні в XVI—XVII віцях». К. Л. 1912 р., стор. 204.

пер не згірше, ніж в давні часи, боролися запну віру, національну честь і гідність.

Третя традиція — безмежна любов до батьківщини, до її героїв та месників за її свободу і визволення. Це, з другого боку, невичерпна неможливість до ораджників України та московських запродавців. Ніким теоріям і доктринам не випекти з людського серця цієї священної любові. Тарас Шевченко вразе волеє загубити власну душу, ніж забути Україну. У безмежній любові він князював:

«Немає в світі України, немає другого Дніпра». В другій поезії поет мріє: «Хотілося б... та й то для того, Щоб не робили москалі Трени із дерева чужого, Або хоч вихотку землі Зза Дніпра мого святого Святі вітри принесли...»

Поезія Шевченка дали зворушливі, глибоко емоційні картини образи любові до рідного краю, ідеї, мабуть, нема сповнених більше неважливості і саркастичних слів, як у Шевченка, до тих всіх, що «справдіну кров із ребер точать» та «у землі чужій пруться», покладаючи матір-Україну у «безверній хаті».

Наріч у своїх думках і піснях осмілює і звеличує тих, хто зложив свої голови за батьківщину, хто

НОВИЙ КИЇВ

ТРУДОВИЙ ПРОФІЛАКТОРІЙ КООПЕРАТИВНЕ ТОВАРИСТВО

В 1937 році з ініціативи українських лікарів засновано в Києві Трудовий профілакторій. За власні кошти та з власної ініціативи були зразково обладнані різні технічними пристосуваннями створені цехи: гарний, меблевий, картопляний, трикотажний, в'язальний і ткацький. В цих цехах працювало понад 600 робітників, хворих на туберкульоз. Поряд з працею, яка виключувала хворих, туберкульозники діставали потрібну медичну допомогу від лікарів, що тут працювали.

Однак, провадити роботу було дуже важко. Поперше, всі цехи були розміщені на задвірках міста; по-друге, всі кошти, одержані Трудовим профілакторієм, були в руках жидів та москалів. Через це не можна було розвивати і розширювати виробництво.

Тепер Трудовий профілакторій почав працювати в нових умовах. Міська управа призначила для цієї мети приміщення колишнього заводу карбових автоматів, що на Подолі. Сюди повели звозити всі машини та обладнання нові цехи.

Ткацький та в'язальний цехи профілакторію вже відновили свою роботу.

ВОДОГІН ПРАЦЮЄ ФОРМАЛЬНО

Робітникам й службовцям Київського водогону доклали чимало зусиль, щоб за короткий час повністю відновити водопостачання в місті.

Тепер щодоби 48 артезіанських свердловин та 5 насосних станцій подають 80 тис. кубометрів води. Незабаром населення й промисловість міста одержуватимуть 120 тис. кубометрів води на добу.

Ремонтуються найбільш пошкоджені більшовиками Вишгородська водонасосна станція, Дніпровського водопроводу, добова потужність якої становить 100 тис. кубометрів.

„АГРОНОМІЯ“

Ініціативною групою агрономів в Києві створється кооперативне торговельно-комісійне товариство „Агрономія“. Товариство має своїм завданням, провадити торговельні та комісійно-посередницькі операції, всебічно сприяти розвитку приватної виробничої ініціативи в сільському господарстві, допомагати селянським господарствам в організації та налагодженні свого виробництва.

До активної участі в роботі товариства буде залучено районних агрономів, які мають поєднувати доручену їм товариством організаційну роботу з агротехнічною пропагандою.

Ближчим часом товариство відтратить в Києві свої магазини та закладений двір для селян.

ОРГАНІЗАЦІЯ СПИРТОТРЕСТУ

На Київщині налічується 29 спиртних заводів. Та лише два з них на сьогодні виробляють продукцію. Щоб відновити спиртову промисловість, відділ промисловості міської управи вносив проєкт створення у Києві спиртотресту.

Завдання цієї організації в даний період полягає в тому, щоб обстежити всі спиртні заводи, вибрати кращі з них у технічному відношенні, та, забезпечивши їх сировиною, налагодити виробництво спирту. Ця робота уже розпочата.

КОНСЕРВНИЙ ЗАВОД

В навізруйнованому більшовиками Київському консервному заводі вдалося зберегти та обладнати відновленим устаткуванням 2 цехи для вироблення сульфатованих ягід та плодовоочеревих консервів.

Ці цехи вже зараз можна злати в експлуатацію. Справу гальмує відсутність сировини. Працівники заводу вийшли на периферію, щоб відшукати і завезти відповідну сировину на своє підприємство.

СТОЛИЧНА ХРОНІКА

Навколо Києва кільцем розташовані Межигірський, Пушчовицький, Святошинський, Дарницький, Голосіївський ліси, які поступово перетворюються в парки й сквери. Ці ліси мають велике значення. Вони захищають місто та захищають Дніпро, Ірпінь та інші річки від замулювання. В цих лісах розташовано багато лікувальних та оздоровчих закладів.

Управління лісів міської управи проводить зараз велику роботу щодо вирубкування й відновлення цього місцями зруйнованого більшовиками лісопаркового господарства.

Київська художня школа (Велика Володимирська № 2), що при смертах була єдиною на Україні, готується до навчального року. Підбираються педагогічні кадри, складаються плани, програми тощо.

Закінчується ремонт насосної каналізаційної станції на Подолі.

130 різних промислових підприємств міста — заводи, майстерні, артілі об'єднали та товариства налагоджують свої виробництва.

На базі колишнього заводу пер і деякого артільного майна організовано завод металевих виробів „Україна“.

На київській центральній електричній станції відремонтовано три турбіни потужністю 4.500, 3.500 та 4.500 кіловат.

В трамвайних депо столиці відремонтовано 150 вагонів міського трамвайного транспорту.

Персонал психоневрологічного диспансеру збір від злищоння весь архів та необхідний запас медикаментів. Диспансер забезпечений кваліфікованим персоналом та консультантами. Крім лікування хворих, тут провадиться психіатрично-трудова та психіатрично-судова експертиза.

Електромеханічні майстерні колишнього Укркомуненергобуду та завод друкарських машин об'єднані в один електромеханічний завод, який вже почав працювати. Він обслуговує публіцистичні, електронні та різні київські підприємства. Завод виробляє нові та приймає до ремонту старі друкарські машинки, а також замовлення на електрозварювальні та казанові роботи.

ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Осіб, які з злим наміром або через необережність завдатимуть передачі відомостей в країні, тобто псуватимуть або нищитимуть дрот, кабельні проводи чи прилади для передачі повідомлень, або знімають кабель чи дрот, що звисає в повітрі або лежить на землі, вважатимуть винними в саботажі і **КАРАТИМУТЬ СМЕРТЮ**.

Така ж кара чекає кожного, хто підбурюватиме злочинця до помагання йому в будьякий спосіб до чи після таного вчепу. Всяка спроба буде каратися.

Якщо не можна встановити винного, то за наслідки відповідати-ме та місцевість, в чимусь районі управління будуть виявлені пошкодження мережі зв'язку.

14 жовтня 1941 р.

Командувач Німецьких Збройних Сил України
Державний комісар на Україну

ІНСТРУКЦІЯ

ТА РОЗ'ЯСНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ЗБОРУ КОШТІВ, ХАРЧІВ ТА ОДЯГУ ДЛЯ ПОЛОНЕНИХ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ м. КИЄВА.

Український Червоний Хрест приступив до збирання коштів для полонених і поранених наших братів-українців серед населення української столиці.

При кожній районній управі створено секції Українського Червоного Хреста, на яких щоденно відповідальність за збирання пожертв.

Голови райуправ, керівники житлових секцій, керівники будинків, житлові комісії повинні взяти найактивнішу участь у проведенні цієї надзвичайно важливої національної справи. Кожен свідомий українець і промислянин повинен пожертвувати все можливе. Ніхто не може зашистити без уваги цієї величезної справи „БРАТИ — БРАТАМ“.

Збирання пожертв треба організувати в кожному будинку житлових комісіями, роботі яких допомагатимуть вербути, моїсть, інтелігенція і всі чесні промисляни.

В підписаних листах треба зазначити кількість та якість дарованого майна, прізвище та адресу здателя. Всі зібрані речі та майно житлові комісії здають до райуправ Секціям Українського Червоного Хреста, у спеціально відведені для цього приміщення.

Великі речі здавці можуть принести безпосередньо на пункти при райуправах.

Секція Українського Червоного Хреста при райуправах та головні управ повинні подбати, щоб особи, які приносять пожертви, не затримувались довго в черзі та мали б вільний доступ до місць приймання. Збирати в першу чергу таке:

Пальто або шинелі.
Близню чоловічу та жіночу.
Штани та піджаки.
Теплі сорочки та светри.
Перини та солом'яні матраци.
Ковдри (одіяла).
Простиратла та рушники.
Наволочки, шкарпетки.
Марилю, перев'язний матеріал.
Грону.
Борошно, крупи, сухарі та інше.
Пункти збирання містяться при управах:

Софійський—Львівська, 7.
Подільський — Олександрівський майдан, 9.
Печерський—Хрещатик, 8-б.
Залізничний—Беззаїська, 25.
Шевченківський—В. Мидвально, 15.
Богданаівський—Терещенківська, 23.
Ярославський—В. Васильківська.
Контролери УЧХ мають право доступу до всіх приміщень, де провадиться збирання.

Головна управа Українського Червоного Хреста зирить, що голови райуправ, разом з керівниками житлових комісіями та секціями Українського Червоного Хреста проведуть цю роботу в своїх районах якнайшвидше. Житлові комісії не пошкодують сил.

Громадянство! Велика кількість полонених та поранених наших братів чекають на вашу допомогу.

Допомагаймо один одному, тоді Бог нам допоможе у всіх наших ділах, бажаннях і національних прагненнях.

Перший день збирання пожертв—четвер, 30 жовтня.

УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ.
Пушкінська, 30.

ПРОДАЄМО, БЕРЕМО НА КУПУЄМО:
ОДЯГ, ВЗУТТЯ, ГАЛАНТЕРЕЮ, МАНУФАКТУРУ, ГОСПОДАРСЬКІ РЕЧІ, КИЛИМИ, ХУТРА, ГОДИНИКИ, ФОТОПАРАТИ, АНТИКВАРНІ, БУКІНІСТИЧНІ та інші товари як нові, так і уживані, від громадян та підприємств.
Звертатися: Фундуклівська, 32, КОМІСІЙНА КРАМНИЦЯ.

„КИЇВСОЮЗ“
Районовий Кооператив Шевченківського району м. Києва
Сповідіає своїх ПАЙОВИКІВ, що вони можуть одержати 30—31 жовтня картоплю та інші продукти в крамницях кооперативу.
№ 404—Б. КУДРЯВСЬКА 31. № 419—ФУНДУКЛІВСЬКА 30.
№ 413—В. ПІДВАЛЬНА 25.
Для входу до крамниць треба МАТИ КВИТОК ПРО СПЛАТУ ЧЛЕНСЬКИХ ВНЕСКІВ.
Голова Оргбюро Толочко.

РОЗШУКУЮ сина ЄГОРОВА Василя Миколайовича, народж. 1927 р. Хто знає про місце його перебування, сповістити на адресу: Київ, вул. Сакопанського, 102, кв. 11, Єгорову М. В. (1350)

РОЗШУКУЮ адвоката ЯСЕНИЦЬКОГО Ярослава з Галичини, який перебував у 1941 р. в київській тюрмі. Усякі відомості усні та письмові спрямовувати на адресу: Київ, Бульвар Шевченка, 13, відділ охорони здоров'я, Ясеницькій Марії.

РОЗШУКУЮ дружину ПРАСОТНУ Анастасію Іванівну та дітей Євгена 6 років, Юрія 3 років, та Анатолія 11 місяців. Хто знає місце перебування Прасотної та дітей, прошу повідомити на адресу: Київ, Московська, 40, кв. 8, Прасотну І. А. (1517)

ХТО ЗНАЄ про ДАВІДЮКА Володимир Миколайовича, архітектор м. Києва, мобілізованого, що знаходився в дорожній частині коло Полтави, пошт. скр. № 82, прошу повідомити батькам на адресу: м. Київ, Мильонний завул., буд. 3, кв. 3, Давидюку Миколі. (1526)

СЕКЦІЯ УПОРЯДКУВАННЯ МІСЬКОЇ УПРАВИ повідомляє, що цими днями розпочинається ПРОДАЖ, по приступних цінах, РІЗНИХ КВІТІВ у крамницях—Фундуклівська, 12, Велика Підвальна, 14.
У справах оптової купівлі квітів, зокрема пальм, драцен і т. ін., звертатись до контори міських парків і садів: Київ, Кудрявська, 23.
КОНТОРА МІСЬКИХ ПАРКІВ ТА САДІВ.

УТВОРЕНО ОБ'ЄДНАННЯ „КНИГОКУЛЬТОРГ“ ЗГІДНО З ПОСТАНОВОЮ МІСЬКОЇ УПРАВИ № 59 від 27 жовтня ц. р.
в Києві утворено об'єднання для торгівлі літературою, образотворчою продукцією, нотами, шкільним навчним приладдям, письмовим та канцелярським приладдям, а також різним культуром (музика, радіо, фото, спорт, іграшки тощо).
Об'єднання „КНИГОКУЛЬТОРГ“ утворено на базі колишніх організацій: Укркниготорг, Укркультторг, Культторг, Укоопкниготорг, БОГІЗ та Воєнкіз.
Книгокультторг приступив до продажу через свої бази та крамниці зазначеного вище наявного краму та краму, що буде надходити від продуцентів—видавництва, фабрик, товариств, артілей та приватних осіб.
Книгокультторг купуватиме дозволени для вжитку підручники, посібники та різну антикварну та іншу літературу.
АДРЕСА КОНТОРИ: В. Васильківська, 11.

КИЇВСЬКА ТЕЦ приймає від установ та приватних осіб замовлення на поладження та зарядження акумуляторів різних систем. АДРЕСА: Жиланська, 89.
Дирекція ТЕЦ.